

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมล สุดประเสริฐ. เทคนิคการวิจัย. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช จำกัด, 2516.
- กองวิจัยการศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. รายงาน
เรื่องนโยบายและการจัดการศึกษาสำหรับชาวเขาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: ครูสภา,
2529.
- โกศล ภูพลอย. การศึกษาการแสดงออกทางศิลปะโดยการวาดภาพระบายสี ของนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ
เขตการศึกษา 10. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- ขจัดภัย บุรุษพัฒน์. ชาวเขา. พระนคร: ก้าวหน้า, 2506.
- จิราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์. จิตวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์, 2532.
- ฉวีวรรณ ประจวบเหมาะ. การสังเกตการณ์ตามวิธีทางมานุษยวิทยา. ใน เอกสารประกอบการอบรม
เรื่องการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2525.
- ชวลิต ดาบแก้ว และ สุดาวดี เหมทานนท์. วิธีการสอนศิลปะศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- ชอบ คชอนันต์. การแต่งกายของเข่า. ใน ข่าวสารศูนย์วิจัยชาวเขา 5. ฉบับที่ 2. ม.ป.ท.,
ม.ป.ป..
- _____. คำบรรยายความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับชาวเขาเผ่าเข่า. เชียงใหม่: กองสงเคราะห์
ชาวเขา, 2513. (อัดสำเนา)
- ชาญ รังสิยานนท์. ประวัติชนชาติเข่า. กรุงเทพฯ: สยามสมาคม, 2517. (อัดสำเนา)
- दनัย ไชโยธธา. พื้นฐานทางสังคมวิทยาศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์,
2534.

ทรงชัย ชมชัยยา. อิทธิพลของการจัดลำดับชั้นการสอนและการฝึกทักษะขั้นต่อการเรียนทักษะ.

กรุงเทพฯ: จิตวิทยา, 2519. (อัดสำเนา)

ทศพร ประเสริฐสุข. การสร้างโมเดลการสอนแบบกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
สำหรับเด็กด้วยสัมฤทธิ์. วิทยานิพนธ์ดุสิตบัณฑิต จุฬาลงกรณ์วิทยาลัย, 2525

ทัศนาศ เทียนเสมอ. กระบวนการเรียนรู้. วารสารครุศาสตร์. 5-6 (สิงหาคม-พฤศจิกายน 2515)
: 31.

ธีระพันธุ์ ล.ทองคำ. คำเรียกสีในภาษาไทย(เมียน). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

_____. รายงานผลการวิจัยทุนรัชดาภิเษกสมโภช. ข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา 12.
ม.ป.ท., 2531.

นิรมล สวัสดิบุตร. ศิลปศึกษากับครูประถม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไตรสาร, 2525.

บุญช่วย ศรีสวัสดิ์. 30 ขาดินเชียงราย. พระนคร: โรงพิมพ์รับพิมพ์, 2498.

บุญเลิศ มาแสง. เรียนนอกรั้ว. กรุงเทพฯ: วัชรินทร์, 2530.

บำรุง กลัดเจริญ และ ฉวีวรรณ กิनावงศ์. วิธีสอนทั่วไป. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิมพ์เนต, 2527.

ประสาน ลิทธิขุม. ทัศนคติและพฤติกรรมทางการเมืองของชาวเขาเผ่าเย้า. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

ปริยานุช ลากเจริญ. การเรียนการสอนวิชาหน้าที่พลเมืองในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย.
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

ปิยนาด แสนศักดิ์. การศึกษาความสัมพันธ์ของระบบเครือญาติกับการปรับตัวทางการเมืองในหมู่
ชาวลีซอเขาค้อ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2532.

พอลและอิวาน ลูวิส. หกเผ่าชาวดอย. เชียงใหม่: หัดดกรรมชาวเขา, 2528.

มงคล จันทรบำรุง. จากแผ่นดินใหญ่จีนถึงถิ่นไทย : การตั้งถิ่นฐานของเย้า. ข่าวสารสถาบันวิจัย
ชาวเขา 12 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2531).

_____. เย้าไทย-เย้าวางสี : เสื้อผ้าและเครื่องประดับ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

- _____ . บทบาทที่กำลังเปลี่ยนแปลงของสตรีชาวเขาเผ่าเย้า. เชียงใหม่:
สถาบันวิจัยชาวเขา, 2535. (อัดสำเนา)
- มุกดา ทองงาม. ค่านิยมทางสังคมของนักเรียนชาวเขาในจังหวัดเชียงราย น่าน และตาก.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.
- เยาวพา เดชะคุปต์. ทฤษฎีกระบวนการกลุ่มสำหรับการสอนในระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.
- รัตนา ตุงคสวัสดิ์. พื้นฐานการศึกษาทางสังคม. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสารัตถศึกษา, 2528.
(อัดสำเนา)
- ลำยอง บุญช่วย. การสอนเชิงระบบ. กรุงเทพฯ: ชัยศิริการพิมพ์, 2524.
- เลิศ อานันทนะ. ศิลปะในโรงเรียน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์กราฟฟิคอาร์ต, 2523.
- วิชากร, กรม. คู่มือการสอนศิลปศึกษาขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา,
2522.
- วิชัย ราชฤทธิ์ศิริ. หลักสูตรและแบบเรียนศิลปศึกษา(หลักและแนวปฏิบัติในหลักสูตรใหม่ สัมฤทธิ์ผล).
พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2522.
- วิบูลย์ ลี้สุวรรณ. ศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้าน. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์การพิมพ์, 2527.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. หน่วยที่ 12 เด็กกับศิลปะ. เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมวัยเด็ก.
กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์, 2525.
- วิโรจน์ ขาทอง และท่านอง จันทิมา. เทคนิคและวิธีการสอนศิลปศึกษาในโรงเรียนประถม.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2527.
- สงวน รอดบุญ. ศิลปะกับมนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ 3. พระนคร: โรงพิมพ์การศาสนา, 2525.
- สถาบันวิจัยชาวเขา. ชาวเขา. เชียงใหม่: ท่าแพการพิมพ์, 2513.
- _____. ชาวเขา. เชียงใหม่: ท่าแพการพิมพ์, 2532.
- สุจิรา ประยูรพิทักษ์. การเปลี่ยนแปลงและการปรับตัวทางสังคมของชาวเขาเผ่าเย้า.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- สุภาวงศ์ จันทวานิช. การวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

- สุรพงษ์ มุมนาค. ชาวเขา. พระนคร: แพร่พิทยา, 2518.
- สุโท เจริญสุข. จิตวิทยาการศึกษา. นครหลวง: แพร่พิทยาคม, 2515.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี. รายงานการสำรวจประชากรชาวเขา: พ.ศ. 2529
จังหวัดเชียงราย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2529.
- ศิริยุภา พูลสุวรรณ. การศึกษาประสิทธิภาพของสื่อการสอนโดยวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณ.
วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- อุ้นดา นพคุณ. การเรียนการสอนผู้ใหญ่เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครพิมพ์,
2527.
- เอนกกุล กริแสง. จิตวิทยาการศึกษา. ม.ป.ท., 2514.

ภาษาอังกฤษ

- Diaz, J.B. Yao Design of Northern Thailand. Bangkok: Allied Printers,
1981.
- Good, C.V. Dictionary of Education. 3 rd. New York: Mcgrew - Hill,
1973.
- Hilgard, E.R. and Bower, G.H. Theories of Learning. Meridith Publishing,
1966.
- Klausmeir, H.J. and Ripple, R.E. Learning and Human Ability:
Educational Psychology. Harper & Row Publishers, New York, 1971.
- Lansing, K.M. Art Artists and Art Education. Iowa: Kendel and Hunt,
1976.
- Loree, M.R. Psychology of Education. New York: Ronald Press, 1965.
- Murrey, H. Exploration in Personality. New York: Oxford University
Press, 1938.

- Piaget, J. The Psychology of Intelligence. London: Routledge & Kegan Paul, 1986.
- Sciderfaden, E. The Thai People. Bangkok: Prachara Printing Press, 1967.
- Vowenfeld, V. Creative and Mental Growth. New York: The Macmillan Company, 1957.
- Wiles, K. and Lovell, J.T. Supervision for Better School. New Jersey: Prentice - Hill, 1975.

ภาคผนวก

ตัวอย่างวิธีปักและลวดลายปักของเย้า

วิธีการจับเข็มและจับผ้าของสตรีเย้า

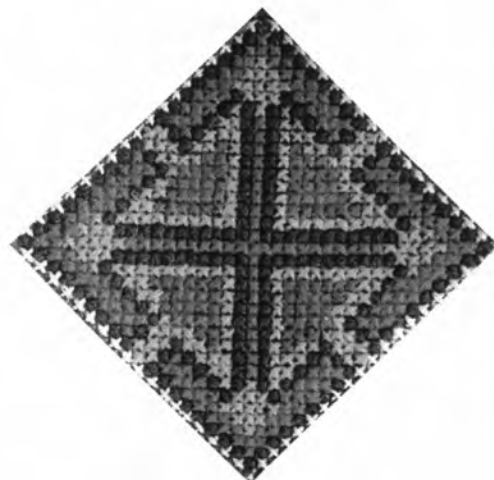
ลายเส้น (ก๊ว ก๊ว)

ลายซัด (โฉ่งเกี่ยม)

ลายสอง (โฉ่งทิว)

ลายไขว้ (โฉ่งคัษยัค)

ภาษาเย้าที่อ้างในงานวิจัย

<u>ภาษาเย้า</u>	<u>ความหมาย</u>
- โก่อ	สีเข้ม
- กั่ว กิว	วิธีปักลายเส้น
- ขวางเจียม	การปักลายเส้นที่ซ้อนกัน
- จ้างแพงดับยัด	ลายปักลายตะแกรง โดยใช้วิธีการปักแบบลายไข่
- เจี้ย	สีดำ
- โฉงเกี่ยม	วิธีปักลายขัด
- โฉงดับยัด	วิธีปักลายไข่
- โฉงทิว	วิธีปักลายสอง
- ชี	สีแดง
- บัว	สีน้ำเงิน
- บ้องเบี้ยวทิว	ลายเมล็ดข้าว โดยใช้วิธีการปักแบบลายสอง
- แปะ	สีขาว
- ปุยเดี่ย	ผ้าฝ้าย
- แมง	สีเขียว
- ย่าง	สีเหลือง
- ยาม	ต้นไม้ชนิดหนึ่งที่ใช้ในการย้อมผ้า
- ยามยู	ต้นไม้ชนิดหนึ่งที่ใช้ในการย้อมผ้า
- หลัว	สีม่วง
- หลุน	สีอ่อน
- อิวเมียน (เมียน)	ชื่อเรียกกลุ่มเผ่าพันธุ์ที่เข้าใช้เรียกตนเอง
- ไชวจ่าว	โครงสร้างลายมาตรฐานบริเวณปลายขาทางเกงสตรี

แบบสัมภาษณ์

กระบวนการถ่ายทอดศิลปะการปักผ้าของชาวเขาเผ่าเย้า บ้านห้วยแม่ซ้าย จังหวัดเชียงราย

ชื่อ - นามสกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ (ชื่อเย้า)

(ชื่อไทย)

อายุ ปี

... กลุ่มวัยเด็ก อายุ 5-12 ปี

... กลุ่มวัยรุ่น อายุ 13-20 ปี

... กลุ่มสตรีที่แต่งงานแล้ว แต่ไม่มีบุตร

... กลุ่มสตรีที่มีสถานะเป็นมารดา

... กลุ่มสตรีที่มีสถานะเป็นย่า ยาย

* 1. ท่านเริ่มหัดปักผ้าเมื่ออายุเท่าใด ปี

2. ใครสอนท่านเป็นคนแรก ... แม่ ... ย่า, ยาย ... พี่สาว ... เพื่อน

3. โดยส่วนใหญ่ว่านเรียนปักผ้าเวลาใด

... ช่วงเช้า ... ช่วงกลางวัน ... ช่วงเย็น ... ช่วงกลางคืน ... เวลาใดที่ว่าง

4. วันกรรมท่านปักผ้าตลอดวันหรือไม่ ... ใช่ ... ไม่ใช่

* 5. อุปกรณ์ที่ใช้หัดปักครั้งแรกมีอะไรบ้าง ... เข็ม ... ด้าย ... ไหม ... ผ้าสา

... กระสอบ ... อื่นๆ

6. อุปกรณ์เหล่านี้ได้มาจากไหน ... ของผู้สอน ... ของท่านเอง

7. ผู้สอนสอนให้ท่านย้อมผ้าหรือไม่ ... สอน ... ไม่สอน
8. ผู้สอนสอนให้ท่านปั่นด้ายเองหรือไม่ ... สอน ... ไม่สอน
- * 9. ผู้สอนสอนให้ท่านหัดปักผ้าโดยเริ่มจากขั้นตอนใดก่อน (เรียงตามลำดับ 1-4)
... จับเข็ม ... จับผ้า ... สนเข็ม ... นับเส้นด้าย
10. ผู้สอนทำเป็นตัวอย่างให้ดูก่อนหรือไม่ ... ทำ ... ไม่ทำ
11. ผู้สอนจับมือท่านสอนหรือไม่ ... จับ ... ไม่จับ
12. ท่านปักผิดผู้สอนทำโทษหรือดุหรือไม่ ... ทำโทษ ... ดุ ... เฉยๆ
13. ถ้าท่านทำได้ดีผู้สอนชมเชยท่านหรือไม่ ... ชม ... ไม่ชม
14. วิธีปักวิธีแรกที่ผู้สอนสอนแก่ท่านคือ (เลือก 1 วิธี)
... กี่ว่า ... โขงเทียม ... โขงทิว ... โขงดัด
15. ผู้สอนยอมให้ท่านเรียนวิธีปักจากคนอื่นหรือไม่ ... ยอม ... ไม่ยอม
16. ท่านคิดว่าตอนหัดปักครั้งแรก การปักผ้ายากหรือไม่ ... ยาก ... ไม่ยาก
- * 17. ลายปักใดที่ผู้สอนสอนท่านเป็นลายแรก
... บ่งเบี้ยว ... กี่ว่า ... โขงเทียม ... โขงทิว ... โขงดัด
18. ลายปักใดที่ท่านชอบปักมากที่สุด
... กี่ว่า ... โขงเทียม ... โขงทิว ... โขงดัด
19. ท่านชอบปักลายด้วยสีใดมากที่สุด ... แดง ... ขาว ... ฟ้า ... ดำ ... เขียว
... เหลือง ... ทุกสี
20. ผู้สอนบังคับให้ท่านใช้สีของด้ายหรือไม่ ... บังคับ ... ไม่บังคับ
21. ผู้สอนกำหนดหรือไม่ว่าลายใดต้องอยู่ตำแหน่งใดในกางเกง ... กำหนด ... ไม่กำหนด
- * 22. ทำไมท่านต้องปักผ้า (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
... ปักผ้าเพื่อจะได้มีเสื้อผ้าใส่
... เพื่อใส่ในงานพิธี
... เพราะผู้หญิงเข้าจะต้องปักผ้า
... เพราะถ้าปักผ้าไม่ได้ผู้อื่นจะดูถูก

- ... เพราะแม่บังคับ ... เพราะพ่อบังคับ
- ... เพราะผู้อื่นจะได้เห็นว่าท่านขยัน
- ... เพราะจะได้มีชายมาแต่งงานด้วย
23. ระหว่างปักผ้ากับเรียนหนังสือ ท่านชอบสิ่งไหนมากกว่ากัน ... ปักผ้า ... เรียน
24. ท่านคิดว่าเดี๋ยวนี้ท่านจำเป็นต้องปักผ้าอยู่หรือไม่ ... จำเป็น ... ไม่จำเป็น
25. ในช่วงที่มีคนตายในหมู่บ้านท่านปักผ้าหรือไม่ ... ปัก ... ไม่ปัก
26. ในวันปีใหม่ที่ท่านปักผ้าหรือไม่ ... ปัก ... ไม่ปัก
27. ถ้าท่านปักผ้าในวันปีใหม่ที่ท่านคิดว่าดีอย่างไร
- ... ทำให้ปักได้ไว ... ทำให้ความจำดี ... ทำให้ปักสวย
- *28. ท่านปักผ้าได้เองโดยไม่ต้องมีผู้สอนเมื่ออายุเท่าไร ปี
29. ท่านจะปักผ้าที่ไหนเป็นส่วนใหญ่ ... บ้านตนเอง ... บ้านผู้อื่น ... ที่ไร่
30. ท่านจะปักผ้าเวลาใดเป็นส่วนใหญ่ ... เช้า ... กลางวัน ... เย็น
- ... กลางคืน ... เวลาว่าง
31. ท่านคิดว่าเพื่อนของท่านมีส่วนทำให้ท่านปักผ้าได้ดีหรือไม่ ... มีส่วน ... ไม่มี
32. ท่านปรึกษากับเพื่อนของท่านในการปักผ้าบ่อยแค่ไหน ... เป็นประจำ ... นานๆ ครั้ง
- ... ไม่เคยเลย
33. ท่านชอบปักผ้า ... เป็นกลุ่ม ... คนเดียว
34. เวลาปักผ้าอยู่เป็นกลุ่ม ส่วนใหญ่ท่านคุยเรื่องอะไร
- ... พูดถึงคนอื่น ... เล่าเรื่องตัวท่านเอง ... พูดเกี่ยวกับผ้าปัก
- *35. ท่านย้อมผ้าใช้เองหรือไม่ ... ย้อม ... ไม่ย้อม
36. ท่านปั่นด้ายเองหรือไม่ ... ปั่น ... ไม่ปั่น
37. ท่านเคยปักผ้าโดยใช้ผ้าพื้นสีอื่นที่ไม่ใช่สีดำหรือน้ำเงินหรือไม่ ... เคย ... ไม่เคย
38. ด้ายที่ท่านใช้ปักคือด้ายประเภทใด ... ไหมพรม ... ไหมแท้ ... ผ้า ... ไนลอน
- *39. วิธีการปักผ้าที่ใช้เองกับที่นำไปขายต่างกันหรือไม่ ... ต่าง ... ไม่ต่าง
40. ท่านปักผ้าใช้เองปักดีกว่าที่ขายหรือไม่ ... ดีกว่า ... เหมือนกัน ... แยกว่า

41. ท่านปรึกษาเรื่องวิธีการปักผ้ากับญาติพี่น้องเพื่อนฝูงหรือไม่ ... ปรึกษา ... ไม่
- *42. ท่านชอบปักลายใด ... โข่งทิว ... โข่งด้าย ... โข่งเกี่ยม ... กี่ว่า
43. ลายปักแบบใดคือลายปักที่สวยงาม
... ลายปักที่มีขั้นตอนมากๆ
... ลายปักที่มีสีมาก
... ลายปักที่ละเอียด ... ลายปักที่ง่าย
44. ลายที่ท่านปักส่วนมากได้ลายมาจากใคร ... แม่ ... เพื่อน ... คนอื่น
45. ถ้าท่านต้องการลายปักของผู้อื่นท่านจะใช้วิธีใด
... ขอคุณแล้วจำลายมา
... ขอเจ้าของลายสอนให้ปัก
... แอบดูแล้วนำมาปัก
46. ถ้าท่านปักลายได้สวยและเป็นลายที่แปลกกว่าผู้อื่นท่านอยากให้ผู้อื่นปักลายเดียวกับท่านหรือไม่
... อยาก ... ไม่อยาก
และท่านจะสอนเขาปักลายของท่านหรือไม่ ... สอน ... ไม่สอน
47. ท่านอยากจะปักลายตามใจตัวเองหรือตามใจผู้อื่น (เช่นนักทอที่เกี่ยวข้องที่มาซื้อผ้าปัก)
... ตามใจตัวเอง ... ตามใจผู้อื่น
48. ท่านปักลายมาตรฐานบริเวณเขากางเกงได้หรือไม่ ... ได้ ... ไม่ได้
49. ท่านชอบปักลายมาตรฐานบริเวณเขากางเกงหรือไม่ ... ชอบ ... ไม่ชอบ
- *50. มีผู้หญิงเข้าในหมู่บ้านปักผ้าไหมเป็นเลยหรือไม่ ... มี ... ไม่มี
51. ผู้ชายปักผ้าได้หรือไม่ ... ได้ ... ไม่ได้
52. ถ้าผู้ชายปักผ้าท่านคิดว่าเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ ... ดี ... ไม่ดี
53. ท่านชอบปักผ้าเพื่อขายหรือเพื่อใช้เอง
... ชอบปักขายมากกว่า ... ชอบปักใช้เองมากกว่า
54. ท่านเคยซื้อผ้าปักของผู้อื่นมาปู่งหรือไม่ ... เคย ... ไม่เคย
55. ท่านเคยขายผ้าให้ผู้อื่นปู่งหรือไม่ ... เคย ... ไม่เคย

56. ท่านคิดว่าคนในหมู่บ้านท่านควรแต่งชุดเข้าหรือชุดคนพื้นเมือง (เสื้อยืด, ผ้าถุง, กางเกงยีน)
... ควรแต่งชุดเข้า ... ควรแต่งชุดคนพื้นเมือง
57. ผ้าปักของคนแก่แตกต่างกับของที่เด็กสาวปักหรือไม่ ... ต่าง ... เหมือนกัน
58. ท่านชอบผ้าปักของคนแก่หรือของเด็กสาว ... คนแก่ ... เด็กสาว
เพราะเหตุใด.....
59. ท่านคิดว่าชุดเข้ากับชุดคนเมืองอย่างไรหน่่งสบายกว่ากัน ... ชุดเข้า ... ชุดคนพื้นเมือง
60. ราคาระหว่างชุดเข้ากับชุดคนเมืองอย่างไรราคาแพงกว่ากัน
... ชุดเข้า ... ชุดคนพื้นเมือง
- *61. ท่านจะสอนลูกของท่านตั้งแต่ลูกของท่าน ... พูดได้ ... เดินได้ ... นับเลขได้
... จับเข็มได้
62. ท่านจะสอนลูกท่านเมื่อใด ... เข้า ... กลางวัน ... เย็น ... กลางคืน
... เวลาว่าง
63. ท่านอยากสอนลูกให้ปักผ้าหรือไม่ ... อยาก ... ไม่อยาก
64. สามีของท่านอยากให้ลูกสาวปักผ้าหรือไม่ ... อยาก ... ไม่อยาก
65. มีผู้อื่นช่วยท่านสอนลูกของท่านปักผ้าหรือไม่ ... มี ... ไม่มี
66. ท่านสอนลูกคนอื่นปักผ้าหรือไม่ ... สอน ... ไม่สอน
67. มีตำราสอนวิธีการปักผ้าของชาวเมียนหรือไม่ ... มี ... ไม่มี
- *68. ท่านจัดเตรียมอุปกรณ์การปักผ้าให้ลูกของท่านหรือไม่ ... เตรียม ... ไม่เตรียม
69. อุปกรณ์นั้นมาจากไหน ... ซื้อมาให้ลูกโดยเฉพาะ ... ของตัวท่านเอง
70. อุปกรณ์ที่ใช้สอนปักผ้าต่างไปจากที่ท่านใช้หรือไม่ ... ต่าง ... เหมือนกัน
71. อุปกรณ์มีอะไรบ้าง ... เข็ม ... ด้าย ... เศษผ้าเก่า ... เศษกระสอบขาว
72. เมื่อท่านปักผ้าของตนเอง ท่านใช้เข็มขนาดเดียวกับเข็มที่ท่านใช้สอนลูกท่านปักหรือไม่
... ขนาดเดียวกัน ... ขนาดใหญ่กว่า ... ขนาดเล็กกว่า
73. ท่านใช้ผ้าเก่าที่มีขนาดความห่างของเส้นฝ้ายขนาดเดียวกับผ้าที่ท่านใช้ปักหรือไม่
... ขนาดเดียวกัน ... ห่างกว่า ... ถี่กว่า

74. อุปกรณ์ที่ท่านใช้สอนลูกของท่านเหมือนกับที่ท่านเคยใช้ตอนหัดปักแต่แรกหรือไม่
... เหมือน ... ไม่เหมือน
- *75. ท่านสอนวิธีปักโดยเริ่มจากขั้นตอนใด (1-4)
... นับเส้นผ้า ... จับเข็ม ... สนเข็ม ... จับผ้า
76. ท่านคิดหรือไม่ว่าในแต่ละวันท่านจะสอนอะไร ... คิด ... ไม่คิด
77. ท่านสอนโดยวิธีใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
... ปักให้ดูเป็นตัวอย่าง ... เอาลายปักที่ปักไว้แล้วให้ดู ... จับมือสอน
78. ท่านสอนทุกสิ่งทุกอย่างที่ท่านรู้เกี่ยวกับการปักผ้าให้ลูกท่านหรือไม่
... สอนทุกอย่าง ... สอนบางอย่าง
79. ถ้าผู้เรียนปักผิดหรือปักได้ไม่ดีท่านต่อว่าหรือลงโทษหรือไม่
... ต่อว่า ... ไม่ต่อว่า ... ลงโทษ ... ไม่ลงโทษ
80. ท่านจะทราบได้อย่างไรว่าลูกของท่านปักผ้าได้ดี
... ปักได้เหมือนกับที่ท่านปัก
... ปักได้ละเอียด
... ปักไม่เหมือนกับที่ท่านปัก
... มีคนชมว่าปักได้สวย
... ปักได้เองโดยที่ไม่ต้องถามท่าน
... ปักไม่ผิดวิธี (จับเข็มจับผ้าได้ถูกต้อง)
- *81. ท่านจะสอนลายใดเป็นลายแรก
... โขงเกี่ยม ... โขงทิว ... โขงด้ายมัด ... กี่ๆ
82. ท่านอธิบายความหมายของลายหรือไม่ ... อธิบาย ... ไม่อธิบาย
83. ท่านบอกชื่อลายในตอนสอนหรือไม่ ... บอก ... ไม่บอก
84. ลายใดสอนง่ายที่สุด
... โขงเกี่ยม ... โขงทิว ... โขงด้ายมัด ... กี่ๆ

85. ลายใดสอนยากที่สุด
... โขงเทียม ... โขงทิว ... โขงดัดมัด ... กี่วๆ
- *86. ถ้าลูกหลานท่านไม่ปักผ้าท่านเสียใจหรือไม่ ... เสียใจ ... เฉยๆ
87. ท่านคิดว่าลูกหลานท่านจะสอนลูกๆ ของเขาปักผ้าหรือไม่ ... สอน ... ไม่สอน
... ไม่แน่
88. ท่านคิดว่าเมื่อหมดรุ่นท่าน การปักผ้าของชาวเข่าจะสูญหายไปหรือไม่
... สูญหาย ... ยังคงอยู่
89. ท่านชอบสอนปักผ้าหรือไม่ ... ชอบ ... ไม่ชอบ ... เฉยๆ

ประวัติผู้เขียน

นายวรวิทย์ องค์กรรักษา เกิดวันที่ 5 กันยายน 2509 ที่อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ศิลปะบัณฑิต สาขาศิลปะไทย คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อปีการศึกษา 2530 และได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปีการศึกษา 2532 ช่วงปี 2533 ได้รับการคัดเลือกเป็น ครูอาสาสมัครของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในโครงการสอนภาษาไทย และวัฒนธรรม ไทยในสหรัฐอเมริกา